

ČAJ

Pro chvíle pohody

KVĚTEN 2016

Časopis Autorů Jičínska

LOUČENÍ

Mám se smát anebo brečet?
Mám být rád anebo před ní klečet?

Nedokážu si představit, že co bylo, už není.
Doufám, že se k ní dostane moje klení.
Strašně to bolí, strašně mě to ničí.
Takhle to prý nechtěla, do zpráv mi líčí.

Ted' už konečně vypadni z mého života,
už mě nepřitáhne ani tvá nahota.
Ted' už jen najít sílu žít dál.
Bez rozloučení z mého života se vzdal.

Jan ROLF

116

Vážení čtenáři,

májové číslo je věnováno tvorbě jičínských mladých autorů.

Již potřetí se podařilo **Daně Beranové** uspořádat
hudebně - literární písmo z tvorby
studentů jičínského Lepařova gymnázia
a členů spolku DIV

(Dana Beranová, Ilona Pluhařová, Václav Franc)

a poprvé nadějně jičínské autorky Andrey Kozmové.

Téma bylo tentokrát stanoveno: "LOUČENÍ!"

Jak se s tématem popasovali známí autoři i začínající hvězdičky
literárního nebe můžete posoudit z jejich tvorby.

Rozhovor tentokrát poskytla knihovnice,
osvětová pracovnice a milovnice rodného kraje

Alena Pospíšilová.

Sama přiznala, že: „**Kde se kdo zrodí, tam se i hodí.**“

A na závěr jsem přibalil povídku **Jiřího Šandery**,
který získal za příspěvek „**Už zase tlápu do kaluže**“
Cenu předsedy SRPŘ v próze za úkol, dopsat text Václava France.

Myslím si,
že se k dnešnímu tématu - loučení
a především rodného kraje - náramně hodí.

Václav

HOST ČAJe:

Studenti Lepařova gymnázia v Jičíně

Jakub KINDERMANN

Dan KONEČNÝ

Jan ROLF

Marie SAJDLOVÁ

Anna ZÍTKOVÁ

ČAJ pro chvíle pohody

č.116, květen 2016, ročník XV

Vydáno 5. května 2016 v Nové Pace

Redakce: Václav Franc, K Hájku 1724, 509 01 Nová Paka

Franczub@seznam.cz

Grafická úprava titulní strany Jozef dŘevník Borovský

Interní tiskovina regionálních autorů Jičínska.

TEXTY NEPROŠLY JAZYKOVOU ÚPRAVOU!

Dan Konečný : LOUČENÍ

Ano, nastal čas loučení. Znáte to - dáte si výbornou večeři, vychutnáte si to poslední sousto, jako by to bylo naposled. Nakonec vidličkou vybíráte posledních několik zrněk rýže, vložíte je do pusy a polknete. A až za jistou kratičkou chvíli vás začne hlodat červík pochybností. "Tak co, Dane, jaký z toho máš pocit? Chutnaly ti ty houby?"

Má babička na stará kolena začala houbařit a co bych to byl za vnuka, abych nad její dobrotou z nějakého důvodu ofrňoval nos. Musím přiznat, že houby moc nemusím, takže to pro mě bylo těžké. "A co ty nazelenalé, viděl jsi už někdy něco takového?" Jedli jste někdy žluté houby s podivně velkými výtrusnicemi a nazelenalou hlavou? Já už ano. Nedávno a poprvé.

"Viděl jsi už někdy houby s hnědou, co hnědou, téměř černou nohou?" Poslouchal jsem svou babičku a říkal si, jen ať už skončí.

Pak přišel večer a pak přišla noc, hluboká noc a s ní také čas jít spát. nemusím napovídat, jistě je už teď jasné, že jen co jsem si lehl, to druhé vnitřní já, to zlé já se probudilo k životu.

"Tak, Danku, hezké sny. Co myslíš, probudíš se ráno, nebo se už neprobudíš?"

"Jen to ne!" oklepal jsem se. I když nepopírám, že je lepší umřít ve spánku než v nemocnici připojený na hafo přístrojů obklopen doktory, sestřičkami a rodinou, kteří jen bezmocně koukají a snaží se zadržet slzy. I přes tyto pochybnosti jsem přece jenom usnul.

Ráno jsem se ke svému překvapení probudil, otevřel oči a vychutnával jsem si tu krásnou chvíli. Byl jsem živ a zdrav. Po chvíli jsem se oklepal a protáhnul. Ale co to? Musel jsem se špatně vyspat, protože jsem měl nehorázně ztuhlé všechny části svého těla. Záda, krk, ruce, nohy, vůbec vše! Vše bylo ztuhlé! Ztuhlé a neschopné pohybu, jako bych předešlý den uběhl maraton a přeplaval La Manche. Netuším jestli za to náhodou nemohly ty zajímavé nové houby od mé babičky. A tak jsem si protrpěl se svou bolestí celý den a u mé milé a hodné babičky jsem si pro jistotu už houbovou omáčku s knedlíkem nikdy nedal!

Marie SAJDLOVÁ

Drahá Rin,

přemýšlela jsi někdy o loučení?

Víš, jak jednou skončí vesmír? Doopravdy to neví nikdo, ale jeden z pravděpodobných scénářů je asi takový: vesmír se neustále zvětšuje. Všude přibývá rovnoměrně prostor. A rychlost, se kterou se vesmír zvětšuje, stále roste. Tenhle scénář konce vesmíru pracuje s možností, že zvětšování vesmíru bude pokračovat rychleji a rychleji, až jednoho dne překročí rychlost světla. Žádné dvě částice už spolu pak nebudou moci navázat kontakt, protože prostor mezi nimi poroste větší rychlostí, než kterou dokáže jakákoliv částice vyvinout. Až do bodu, kdy už nikdy žádná částice nepotká jinou. Všechny zůstanou samy až na věky věků. To je samota. Nekonečná samota pro všechny. Samota tak absolutní, že když o tom píšu, tak je mi zle.

Jenže elektron neřekne neutronu sbohem, když ta chvíle přijde. Prostě se od sebe oddělí a budou navždy osamoceny. Loučení je jen lidský pojem. Loučení je jen reakce lidské mysli, která se nedokáže vypořádat s tím, že něco končí. Elektrony nezajímá, jestli jsou sami nebo jestli tvoří celek. Prostě jsou. Tragédie naší existence je fakt, že nám prostě pouhé být nikdy stačit nemůže.

Víš, Rin, kdo může za loučení? Odpověď je tak jednoduchá, že doufám, že jsi to uhádla sama. Je to čas. Čas, který nás jako lidské bytosti stále žene ke koncům. A na ty konce si dávají lidé nálepky. Nálepky, aby se cítili lépe, aby se dokázali s konci vyrovnat.

Rin, já se moc bojím konců. Vždy jsem se jich bál. U konců na mě udeří vlna smutku, marnosti a ztráty. A přitom to je jeden ze základních stavebních kamenů lidského života, podstata lidské existence. A pak se musím ptát, proč mi někdo dal konečný život, aby mě mučil? Mučí tě také, Rin?

V životě nikomu nic nedlužíme, ať se nám to kdokoliv snaží tvrdit sebevíc. Každý je odpovědný jen sám za sebe. Vše je otázka volby. Nikomu nic nedlužíme a nikdo pak nedluží nic nám. Každý nakonec zemře sám. Nikdo mu v tom nemůže pomoci, nikdo mu v tom nemůže zabránit. Smrt je pak tím největším koncem a mým největším strachem.

Nikomu nic nedlužíme a nikdo nedluží nic nám a všichni umřeme sami. Nebude s kým se rozloučit. Nebude na co dát nálepku. Jenže já nejsem elektron ani neutron. Nejsem částice, které je to jedno. Jsem člověk a to je

to jediné, co znám. A i když je rozloučení jen nálepka, kterou někam potřebuji lípnout, chápu, že to musím udělat. Ne proto, že bych měl. Ne proto, že bych cítil, že je to správné. Ne proto, že by to mělo nějaký hluboký důvod. Je to jen proto, že jsem prostě člověk.

Nikomu nic nedlužíme a nikdo nic nedluží nám. A tak se nemá cenu loučit s nikým ... kromě tebe, Rin. Byla jsi celý život se mnou. Byla jsi vším, co znám. Byla jsi tím, kdo mi dal poznat svět, ačkoliv bych jej raději nepoznal. Jsem to ovšem vděčný, že jsi mi dala tu možnost.

Bojím se smrti, Rin. Bojím se jí tak jako ničeho. Ale kdysi jsem slyšel pořekadlo, že nejlépe se naučíš plavat tak, že tě hodí do vody. Žádné čekání, žádné přípravy, prostě se do toho vrhneš a tohle fungovalo. Bylo to lidské a stejně tak, když jsem se bál plavat, tak teď se bojím smrti, ale není čas o něčem rozjímat. Jsme lidé. Je čas to mít už za sebou.

A tak se loučím jen s tebou, Rin. Jsi jediná, kdo si mé rozloučení zaslouží. Sbohem navždy, Rin.

Tvůj Ron

Anna ZÍDKOVÁ : MÉDIUM

Asi jako každý i já se smrti bál. Peklo. Prach jsi a v prach se obrátíš. Reinkarnace a jiný kecy. Né, že bych na to nějak často myslel. To až v posledních chvílích, kdy mi srdce přestalo pumpovat krev a já byl zase jako za mlada po nějakým tom jointu. To se člověk začne modlit i k Poseidonovi, jen aby si ještě na chvíli prodloužil to trápení na zemi. A pak najednou blik a zase jsem ležel na známým koberci v obýváku. Akorát jsem se cejtil nějak divně jakoby prázdněj. Něco jako když má člověk hlad. A barvy byly takový vlídnější, teplejší. Žádná reinkarnace, žádněj prach. Snad něco jako druhá strana. A to je všechno.

Bejt mrtvej ale má i svý výhody. Řekl bych i víc než nevýhod. Tak si to vemte, zhubnout z devadesáti tří a půl kilo (škvarky jsou škvarky) na pět gramů i s krabicí za deset vteřin?! Zázrak! Kdyby mi tužka neprojížděla rukou, určitě bych napsal do nějakýho ženskýho časopisu: „Chcete shodit do plavek? Nechte se zpopelnit!“ A ta svoboda. Letíte si semhle kouknout na hokej. Za pět minut začíná Ordinace. Žádněj problém. Určitě se pro vás najde volný místo na gaučíku nějaký osamělý dámy.

Na druhou stranu by někomu mohlo vadit dívat se na pozůstalé, jak na něj pomalu zapomínají, občas utrou prach z urny nebo daj pár umělejších kytek na hrob, kde si myslíš, že odpočíváte v pokoji. Taky už si nikdy nedáš pivo ani tláču s cibulí.

Spousta lidí si myslí, že to, co po smrti budou dělat nebo kde to budou dělat, můžou nějak ovlivnit. Třeba tím, že budou konat dobré skutky, místo snídaně, oběda a večere si budou dřít kolena o zaprášený koberec a pod fousy si něco brblat nebo budou vykládat nějakému páprdovi za mřížkou, že se jim včera zdálo o sousedovic Máně. Nechci vám kazit iluze, ale asi to moc nefunguje. Včera jsem viděl Honzu Pavla Druhého ve vířivce s dvaasedmdesáti babama a teď kolem proletěl Ali Baba s Dalajlámou na zádech.

Tak proč se pachtit na zemi, když posmrtný život je daleko snazší? Všechno je to jeden velký reklamní trik. Všechny náboženství. Morálka. Peníze. Čas. Jak by to asi vypadalo, kdyby každému jenom čekal, až umře? Všichni by kašlali na nějakou karmu, nikdo by nepřispíval na charitu, ani by nekrmil nemocný koťátka. Majetek by nehrál žádnou roli. Nakonec by zaniklo všechno. Je dobře, že se lidé bojí smrti.

A tímto se chci definitivně rozloučit s pozemským životem. Největší dík patří mému médiu, paní Jolandě.

Navždy Váš Miloš Brousek

Jakub KINDERMANN : MALIČKÝ

Já a moje přítelkyně, moje bývalá přítelkyně, jsme se asi před dvěma roky rozhodli, že si ho pořídíme. Sice jsme věděli, že na něj budeme muset chvíli počkat, ale v porovnání s tím, co nám přinese, to pro nás byla maličkost.

A pak, když jsem ho konečně poprvé spatřil ... Nic takového jsem nikdy necítil. Když jsem se ho poprvé dotkl, tak jsem se velmi bál, abych mu něco neudělal. Tehdy jsem si uvědomil, že se mi změní celý život. Ten den se ale stala ještě jedna věc, která mi obrátila život naruby podruhé. Venku strašlivě přšelo a my jsme se autem, mojí starou oktávií, vraceli domů. Ale najednou ... Všechno se seběhlo tak rychle. Na křižovatce do nás v plné

rychlosti narazila dodávka.

Moji jedinou lásku odvezli do nemocnice a já s malým jsme jako zázrakem přežili. Od té chvíle už nebylo nic jako dřív. Některé dny poté jsem si říkal, že to nezvládnou. Přesto jsem se snažil, staral jsem se o něj, hrál jsem si s ním, někdy jsem u něj dokonce probděl celou noc. Po nějakém čase jsem však začal ztrácet pevnou půdu pod nohama. Propadl jsem do nějakého temného místa.

Za nějakou dobu jsem se jen cítil nějak prázdně a zasmušile, celé dny a noci jsem jen bloumal po bytě, ve kterém jsme bydleli. Padla na mě velká tíha, často jsem se ošíval a byl nervózní. Věděl jsem, že dříve nebo později udělám něco, čeho poté budu litovat. Jednou ráno se to ve mně zlomilo. Přišel jsem k němu do pokoje. Vzal jsem hod o náručí. Prohlížel jsem si ho, hladil ho. Náhle jsem se přestal ovládat. Pohled se mi zúžil jen na něj a na otevřené okno v pokojíku. Už jsem viděl, jak z té bezvýchodné situace ven. Přikročil jsem k oknu. Vystrčil ho ven do volného prostoru. A puštil.

A on začal padat. Ve skutečnosti to trvalo jen pár sekund, ale mě ten pád připadal dlouhý jako celé roky. Vzpomínal jsem. Vzpomínal jsem na to, kolik jsme si spolu užili zábavy, kolik nových věcí jsem se s ním naučil, jak jsem se o něj pečlivě staral, co strastí jsem si s ním zažil a bylo toho ještě mnohem víc. Dopadl. Rozprostřel se po celém chodníku pod naším oknem. Byl to strašný pohled. Od té doby jsem si další počítač nekoupil.

Dana BERANOVÁ: DOPIS

Miláčku,

ještě jednou naposledy Tě takto oslovuji, ještě jednou nechávám své myšlenky zabloudit do těch několika dnů, co jsme byli spolu. Přesně si vzpomínám, jak jsem šla tenkrát kolem Tvého domu dolů k řece. Ty jsi stál na chodníku, v ruce jsi držel hrst drobných kamínků a prosýval je skrz prsty. Hezky jsi mě pozdravil a já se Tě zeptala, jestli rýžuješ zlato. Usmál ses a přikývl. Já se zeptala, zda už jsi nějaké našel. Zase jsi se jen usmál a kývnul hlavou. Já na to řekla, že to je to hlavní, a šla dál. Ale ty ses ke mně přidal a zeptal se mě, proč je to to hlavní. Pak jsme se spolu bavili o zlaté horečce. Bavili jsme se ten večer o tom, zda zlatokopy poháněla víc touha po dobrodružství nebo po majetku. Už jsi přemýšlel o tom, zda by tam jeli, i kdyby byli bohatí? Dole u řeky jsme si sedli pod

lípy, vyprávěli si a ty jsi mě učil házet žabky. Tam jsem Ti také řekla, proč jsem teď na chalupě sama. Vzpomínáš? Řekla jsem, že holka s klukem přijeli na chalupu užívat prázdnin, pak byli najednou tři a tím třetím jsem byla já. A Ty jsi mi řekl, že se vždycky najde někdo čtvrtý. Ani už nevím, kdo z nás dvou nabídl tykáni. Asi Ty. Řekl jsi: z úcty k mým šedinám. A já se smála, že rozdíl osmnácti let není zase tak strašný. Když už jsme nemohli vydržet u řeky kvůli komárům, šli jsme ke mně do chaty. Na prahu jsi se zastavil, řekl jsi, že si to mám ještě rozmyslet, a ukázal jsi mi levou ruku. Odpověděla jsem Ti, že jsi fér chlap a že už to vím. Potom jsme si povídali celou noc. Ne, celou ne. K ránu jsem usnula a Ty jsi mě zabalil do deky.

Po snídani jsme se šli koupat. Když teď zavřu oči, vidím Tě tak jako ten den - v plavkách, opálenýho, s napjatými svaly. Celý den jsme řádili ve vodě. Určitě si nás každý musel všimnout. A co teprve potom, když jsme se vsadili, že mě doneseš v náručí až do chaty. Ten večer jsi mě pozval na večeři a koupil mi květiny. V restauraci jsem se Tě taky zeptala, proč nosíš knír. Odpověděl jsi, že bez něho by ses moc podobal jednomu americkému herci. A měl jsi pravdu. Když jsi ho večer oholil, myslela jsem, že se mi to jen zdá. V noci jsi mi poprvé vyprávěl o své ženě. Říkal jsi, že nemůže mít děti a že Tobě to vadí víc než jí. Znělo to od Tebe zvláště a opravdově. Vyprávěl jsi mi o malém klukovi, který Ti řekl táto, ale kterého si ona nechtěla osvojit, protože byl tmavý. To byl váš první velký konflikt? Asi.

Byla to ta nejhezčí dovolená, jakou jsem kdy zažila. Ještě dlouho budu cítit vůni pečené ryby, jak ji umíš udělat jen Ty, a nos mě bude tlačit od Tvých slunečních brýlí. Dnes dopoledne, hned jak jsi odešel nakupovat, sem přišla Tvoje žena. Řekla, že se včera vrátila domů a sousedé jí řekli, kde Tě má hledat. Řekla mi, že je těhotná. Že čeká vaše dítě. Já vím, že Ty děti miluješ. Věřím, že vás to zase spojí. Dítě je to, co Ti chybí ke štěstí, ne já. A tak už jsem zase třetí. Ale to nevádí, vždycky se přece objeví někdo čtvrtý.

Moji adresu domů neznáš a to je dobře. Až sem zase za rok přijedu už budeš vozit kočárek. Klíče od chaty dej, prosím, do okapu.

Měj se moc hezky. Jestli chceš, mysli na mě, jestli nechceš zapomeň.

P.S. Nech si zase narůst knír a slib mi, že už ho nikdy kvůli žádné nesundáš.

Ilona PLUHAŘOVÁ: LOUČENÍ

To bylo tenkrát!

Stojím v husté mlze a mé vyčerpané tělo objímá všudypřítomný chlad. Není to tak dlouho, co jsem si myslela, že se nacházím v půli své dlouhé nečekané pouti, ale najednou jsem úplně na konci. Avšak být na konci ještě neznamená být v koncích. Bílá ledová tma všude kolem soustřeďuje mé myšlenky do jednoho místa jako prokřehlá ptáčata, jež však i navzdory zimě neúnavně štěbetají. Vzpomínám na předešlé dny a jako teplý příboj mě ovívají verše mého oblíbeného básníka Seiferta:

Bílým šátkem mává,
kdo se loučí,
každého dne se něco končí,
něco překrásného se končí.

„Něco se končí,“ rezonuje celou mou myslí. „Končí!“ O tom není pochyb. Jsem ten, kdo se loučí. A kdo se loučí, měl by mít sílu se konečně rozloučit. Přestože mě ovládá strnulost připomínající antilopu tesně před zakousnutím, snažím se v sobě jako ve vyhasínajícím ohništi vykresat ty nejodolnější hřejivé jiskry. Jak jen to bylo dál? Mátožně svazuji další verše jako titěrné nitky:

Poštovní holub křídly o vzduch bije,
vraceje se domů,
s nadějí i bez naděje
věčně se vracíme domů.

Vzpomínám na své dětství a z mlhy najednou zřetelně vystupuje náš malý dům a kolem dokola rejdicí hejno holubů. Radostně machají křídly a křížem krážem brázdí letní oblohu. Vidím slunce a mé srdce se rozbuší. Obracím tvář k jeho paprskům. Studí však jako led. Zebou, až mrazí. Mlha kolem se začíná rozestupovat a veškerý chlad cítím už jen ve svém obličejí. Zničehonic se ve mne zvedá osvobozující vlna odhodlání. Statečně se loučím se svými bolestnými vzpomínkami a ty nejnezdolnější z nich smývají mé poslední odkapávající slzy. Pohled na přetékající odpadkový koš zesiluje lehkost mého já po vyprázdněné minulosti. A co že se mi to tenkrát vlastně stalo? Už ani nevím. Loučení s trpkým, vítání nadějného. Věčný koloběh naší mysli. A také věčná pravda

báseň:

Setři si slzy
a usměj se uplakanýma očima,
každého dne se něco počiná,
něco překrásného se počiná.

Dana BERANOVÁ: VOLBA POVOLÁNÍ

„Mám jasno,“ oznámila jsem sestře při našem každodenním stručném hodinovém telefonickém rozhovoru.

„V čem?“, opáčila sestra, která nesledovala pozorně tok mých myšlenek.

„Čím budou.“

„Kdo?“

„No moje děti, přece.“ Ztrácela jsem trpělivost. Jako by nevěděla, že jsem s nimi každý den, každou hodinu, každou minutu posledních 6 let, kterým se optimisticky říká „mateřská dovolená“.

„Síma bude kuchařka. Dnes neobyčejně šikovně,“ líčila jsem příhodu s dvouletou dcerou. „...nadbila do skleničky s lógreem po mém dopitém kafi svou svačinu. Intenzivně to míchala, ale bylo to pořád husté, proto se rozhodla naředit směs čajem.

Ale to víš, tyhle moderní lahvičky. Chudák dítě to otočí vzhůru nohama, aby trochu zkropilo oblečení, sedačku i podlahu, a ona nevyteče ani kapka. Ale poradila si,“ pokračovala jsem hrdě. „Čaj prostě vycucávala a do lógrové směsi ho plivala.“

„Výborně!“ pochválila sestra vynalézavost mé dcery.

„To ta starší má nakročeno na vědeckou dráhu..,“ pokračovala jsem ve své mateřské pýše.

„V pokoji jsem jí pod stolem našla housku úplně porostlou plísní.“

„Fůj!“, vetovala sestra.

„No počkej,“ zarazila jsem její odsudek.

„Mě to nejdřív taky našťvalo, a chtěla jsem jí zakázat kde co, ale ona hned, že to tam je schválně.“

„Proč máš schválně plesnivou housku pod stolem?“

„Protože si ji chci dát pod mikroskop, a zkoumat ji.“

Tím mě usadila.“

Vzdělání na akademické úrovni se u nás doma vždy fandilo.

Tatínek sice neuměl uvařit ani čaj, ale měl dvě vysoké školy, takže ho přízemní věci jako vaření čaje nezajímaly.

Snad si alespoň děti splní, co je bude bavit. Vzpomněla jsem si na svůj

nesplněný sen stát se krasobruslařkou, na své uchvácené pohledy věnované dívkám v trikotu s kratičkou sukýnkou, vznášející se nad jiskřivým ledem.

Mé pokusy o bruslení skončily bohužel vždy stejně.

Jakmile jsem dorazila na zamrzlý rybník-za mých mladých let ještě nebyla země globálně oteplena a proto jsme zimní sporty mohli provozovat v zimě a hlavně venku, nepotřebovali jsme ani mrazírnu pro led ani děla pro sněh- tak tedy když jsme se sestrou dorazily na rybník, sestra mi okamžitě s kamarádkou ujela.

To mě samozřejmě naštvalo, sedla jsem si na led a čekala až nastydnou, aby sestra byla potrestána. Někdy nastydnete jedna dvě, jindy to trvá. Dlouhou chvíli jsem si krátila pozorováním bublin v ledu.

Bohužel v té době byly sice zimy chladnější, ale lidská srdce vřelejší, a tak mi neustále někdo z dospělých nabízel pomoc, a přestože jsem ji odmítala, snažil se mě postavit.

Vzhledem k tomu, že už v té době jsem vážila jako nejméně dvě průměrné krasobruslařky, nevyhodil mě kolembuslící ani do dvojitého axlu ani do piruety, maximálně si vyhodil plotýnku a mě posléze z ledu.

Můj sen se tedy rozplynul stejně jako led na našich rybnících, ale své děti budu podporovat. Ať to domácnost odskáče, jak chce.

Václav FRANC: NÁTISK

Dentista Houdek byl třída. Prostě stará škola. Zlatý ručičky. Tak jej nazývali pacienti, kteří se k němu do ordinace hrnuli po bezesných, probdělých nocích, kdy bolest neustoupila po nejednom zaručeném receptu, počínaje alkoholem a konče třeba česnekem v uchu.

Dentista byl kromě machra přes zuby výborný vypravěč. Jeho historky mezi přáteli u sklenice hořkého moku nebraly konce. Třeba jako o té staré paní. Přišla celá nešťastná a povídá: " Pane doctore, ta protéza mě nák tlačí!"

Houdek odborně vyjmul náhradu a hned věděl, kde je zádrhel. Na protéze nános jídla, že by podle něj mohl sestavit jídelníček. Snídaně: rohlík s máslem a marmeládou, bílá káva. Oběd: kmínová polévka, brambory, maso, špenát, jehož zelená barva se na růžovém patře zvláště vyjímal. Mezi zbytky zářila černá zrnka kávy.

"No jó, paní," nadechl se Houdek a začal láteřit a vysvětlovat, jak o protézu pečovat. Umělý chrup zbavil nečistot a řádně vydezinfikoval.

"A co teďka?" odevzdal pacientce vypulírované třetí zuby. Paní polkla slinu, několikrát zamlela pantem a povídá:

" Pane dochtor, ted'ka to netlačí,ale zase to nemá ten šmak."

Houdek nebyl jen dentista a vypravěč, ale občas i muzicíroval. Foukal na křídlovku, a jak známo, každý hráč na dechové nástroje si chrup hlídá líp než oko v hlavě, neboť se ztrátou zubů může nástroj zahodit. A protože měl Houdek pochopení pro takto postižené muzikanty, rozneslo se po kraji, že jedině on dokáže udělat náhrady s pravým nátiskem.

Chodili za ním odevšad. jeden muzikant vysypal v ordinaci několikery náhrady a stěžuje si: "Tydle mně dělali u nás, tydle na středisku, tydle v hradištku a tydle mám vod doktora Poláka, co byl u nás na záskok. Ale s žádnejma to není vono."

Houdek protězy prohlédl. "A který vlastně nosíte?"

Pacient bez rozmyšlení povídá:" Horní ze střediska, ale jen na jídlo, pro parádu nosím ty z Hradištku a na hraní vod Poláka, ale stejně, potvory, padaj jak jabka na podzim.Musím je sypat tím prevítem. A dolní nosím vod paní doktorky."

Dentista se podrbal na hlavě a dal se do díla.Když šel někdo kolem zubního střediska v ty dny, kroutil nevěřicně hlavou.Místo mučivých tónů zubní vrtačky, které u leckterého smrtelníka vyvolávají třes rukou a vstávání vlasů na hlavě, ozývaly se ze zubního oddělení přede hry, fanfáry, sóla a dechovky. To dentista Houdek zkoušel v praxi nové zuby hráče na lesní roh. A ten, kdo aspoň trochu vidí muzice pod pokličku,ten ví, že hráč na lesní roh potřebuje pořádný nátisk.

Ještě dneska,kdy ze slávy dentisty Houdka zůstaly jenom legendy, neopomene nějaký ten křídlovák staršího data poznamenat:" Takovej nátisk dneska ty mladý nedokážou! Kam se hrabou na starýho Houdka!"

Dana Beranová **NĚKDY**

Někdy bych chtěla být princeznou
tou co ji princové naleznou
na plese v šatech jitřenky
a neučit se na písemky.

Někdy bych chtěla být jezdkyň
ne ale na židli v kuchyni
mít opravdové stádo koní
a vědět, co se jim hlavou honí.

Někdy toužím stanout na parketu
a ukázat celému světu
že tancem dokážu říct to co jiní
ani tisícem slov nenastíní

Někdy si přeju aby se můj smích
rozletěl divoce po lesích
chci divoženkou být, co věří na zázraky
a kamarádit se s upíry a vlkodlaky

Snad mamince nebude do nářku
až proměním se ve slavnou kuchařku
proč dávat mi nepořádek za vinu?
hlavně že připravím lahodnou zmrzlinu

Někdy se chci proměnit v anděla
vím však že svatozář anděla nedělá
moc bych si přála umět pomoci všem
co se potkali se zlým osudem

Někdy v noci, ať chci nebo nechci, jsem
opravdovým strašpytlem
srdce mi skáče, v hrudi tluče
a chci jen jedno-k mamince do náruče

Jsou to jen hry, co zahnat mají nudu
vím ale jak mámě splnit sen
tím že celý život budu
poctivým člověkem

„Kde se kdo zrodí, tam se i hodí“

ROZHOVOR - ALENA POSPÍŠILOVÁ

Alenu Pospíšilovou jsem poznal před lety jako pracovníci jičínské knihovny. Od té doby, ačkoliv odešla do důchodu, pečuje o vnučata (viz snímek s vnučkem Fandou), ale stále ji potkávám na nejrůznějších kulturních akcích, neboť Alena rozhodně nezahálí, spíše naopak. Stihá toho moc. Je velmi aktivní jako knihovnice v Libošovicích, organizuje řadu kulturních akcí a setkání. Když jsem před lety četl Aleniny vzpomínky na její dětství, připomnělo mně to i moje dětství, neboť máme hodně společného. Oba pocházíme z malé vesnice, Řeheč i Malechovice mají v současnosti jen pár stálých obyvatel. Já žiju sice v Nové Pace, ale do míst mládí se stále vracím, Alena ve svém rodišti nikdy nepřestala žít.

Fanda s babičkou Mechuškou

Jsem rád, že jsem mohl Alenu vyzpovídat pro náš časopis.

- Začnu těmi vzpomínkami. Když jsem četl tvoje vzpomínky, třeba na drani peři, nebo jak jste měli doma jediný telefon ve vesnici, připadalo mi, že jsme žili ve stejné vesnici, ale Malechovice jsou přece jen trochu jiné než Reheč, takže jak vnímáš svoji vesničku? A co pro tebe dětství znamená?

Myslím, že Malechovice výstižně charakterizoval ve své básni Josef Brož: „Jak okna chrámové rosety rozkvetlé v krajině, jsou v Českém ráji rozsety po stráních i v dolině, blíž ke hvězdám i do hloubky malechovické chaloupky...“ S oblibou říkávám, že Malechovice jsou malé počtem obyvatel, ale velké rozlohou. Jen pár domů je pohromadě, ostatní jsou roztroušeny skoro o samotě. Chybějící náves nahrazuje LAVIČKA na návrší, kde se v posledních letech setkáváme. Společně s novými obyvateli, ke kterým patří chalupáři a chataři, máme založený Občanský spolek Malechovice a pořádáme řadu kulturně společenských akcí. Ráda vzpomínám, jak nás před deseti lety potěšilo, že se na 1. Sjezdu rodáků a přátel Malechovic sešlo víc než 250 lidí. Byla to skvělá příležitost zavzpomínat na léta dětství a mládí, která jsme prožívali. Já jsem tady z generace lidí narozených v polovině minulého století zůstala bydlet jako jediná. Ostatní vrstevníci odešli za prací do měst. Nyní se mnozí vrací již jako důchodci do rodných chalup. S dětmi, vnoučaty a přáteli rádi navštěvují akce OSM. Za všechny zmíním letní Pozorování oblohy s profesionálními dalekohledy a hvězdářem Pavlem Bromem, včetně skvělé jazzové kapely našeho souseda jazzmena a kapelníka Františka Kozderky. Letos se bude konat již po šesté v sobotu 13. srpna od 17 hodin.

- Žiješ stále v krajině svého dětství. Jako knihovnice máš stálý kontakt s lidmi, kteří kolem tebe vyrostli a vlastně i zestárli. Jak moc tě baví práce knihovnice na malé vesnici? Co spoluobčané čtou nejraději? A daří se ti plnit jejich čtenářská přání?

Práce v knihovně mě stále baví a naplňuje. Někdy si říkám, že jsem se knihovnicí narodila. Po celý profesní život jsem byla šťastná, že mohu v knihovně pracovat. Začínala jsem v roce 1972 v Okresní knihovně v Semilech, po mateřské dovolené jsem byla 20 let nadšenou knihovnicí v Městské knihovně Fráni Šrámka v Sobotce a posledních 12 let jsem si užila knihovnu v Jičíně. Po odchodu do důchodu mě nabídl starosta z Libošovic převzít tamní knihovnu. Moc jsem se nerozmýšlela. Dokonce se nabídlá moje dávná spolužačka a kamarádka z 1. třídy, rovněž čerstvá důchodkyně, že bychom mohly vést knihovnu společně. Je to krásná spolupráce. Eva Pantlíková je rozená

sekretářka, velká čtenářka a moc hodná a milá žena. Společně se nám podařilo vytvořit z libošovické knihovny místo k setkávání. Je pravda, že cestu k nám našli hlavně starší čtenáři, ale i mnozí nečtenáři. Těšíme se každý pátek odpoledne na setkání s nimi. Máme vždy něco upečeného na zub, rády uvaříme čaj i kávu a s návštěvníky si popovídáme. Knihovnu jsem vždycky vnímala jako ozdravovnu duše. Pořádáme různé besedy a setkání se zajímavými lidmi. Rády také vítáme mezi čtenáře nové knížky. V malované kolébce se pohoupalo už víc než 10 regionálně zaměřených titulů. Knihovna sídlí v budově obecního úřadu, z chodby se stala Galerii Na návsi. Pravidelně zde instalujeme výstavy grafiky, fotografií, obrazů či výtvarných prací dětí z libošovické mateřské školy nebo sobotecké základní školy, kam dojíždějí i děti z Libošovicka.

Přání našich čtenářů se snažíme naplňovat beze zbytku. Pokud knihu nemáme v našem skromném fondu, prohlédneme si katalog jičínské knihovny a vyžádáme si ji k vypůjčení tam. Knihovna Václava Čtvrtka v Jičíně plní funkci tzv. pověřené knihovny. Formou výměnných souborů obohacuje fondy svých 60 malých venkovských knihoven. Na nákup nových knih do tohoto výměnného fondu finančně přispívají jednotlivé obce bývalého jičínského okresu, tedy i Libošovice. Jsme ve stálém spojení s našimi metodičkami, které nám vždy rády poradí a pomohou v případě nějakého problému. Nemá-li požadovanou knihu ani jičínská knihovna, potom ji objednáme z kterékoliv knihovny v naší republice, která ji má ve svém fondu. Skvělá meziknihovní vypůjční služba funguje i pro malé knihovny. Proto jsou našimi čtenáři i studenti. Služby knihovny si velice pochvalují i naši chalupáři. Komunikovat s námi mohou prostřednictvím internetu, máme rovněž svoje webové stránky www.knihovnalibosovice.webk.cz. Naši čtenáři se ve svých zájmech nijak neliší od ostatních. Snažíme se „držet krok“ a mít pro ně dostatek novinek a bestsellerů, jakož i povinnou četbu a knihy čtenářsky osvědčené. Obě se snažíme hodně číst, abychom kvalifikovaně mohly našim čtenářům knížky nabízet. Společně s Evou chodíme také předčítat do libošovického Domova pokojného stáří. Babičky a dědečkové nás vždy s radostí vítají, rády přinášíme malé vzrušení do jejich jednotvárných dnů. Na webových stránkách ve Fotogalerii lze informace a fotografie z našich akcí snadno nalézt.

- Knihovna nese jméno Antonína Bocha. Můžeš nám tuto osobnost představit?

Děkuji za pěknou otázku. Antonín Boch se narodil v roce 1881 a po

absolvování jičínského učitelského ústavu nastoupil v roce 1900 jako učitel do Národní školy v Libošovicích. Po celý život zde učil a žil. Oženil se s dcerou svého nadřízeného, řídicího učitele Václava Luštického, jehož funkci po pár letech převzal. Ačkoliv libošovickou knihovnu založil na konci 19. století již jeho tchán, rozhodli jsme se knihovnu pojmenovat po zeťovi. Hlavním důvodem byla okolnost, že v roce 2013, kdy u příležitosti 2. sjezdu rodáků a přátel Libošovicka k pojmenování došlo, žili ještě Bochovi žáci. Všichni pamětníci na svého pana řídicího s velkou láskou a úctou vzpomínali. Mimo jiné byl iniciátorem postavení pomníku Mistra Jana Husa, který od roku 1928 zdobí předzahrádku libošovické školy. Pan řídicí Antonín Boch je pro nás symbolem venkovských učitelů, kteří usilovali o zvýšení vzdělanosti českého venkova. Jeho jméno nás zavazuje a inspirujeme.

- Nedávno jsem v jedné detektivce četl, že knihovnice věděla o lidech u nich doma všechno, třeba kdo s kým chodí, komu se narodí potomek atd. Jsi taky taková "informátorka" v dobrém slova smyslu? Chodí si k tobě lidé "vylít svoje srdíčko"? A jak moc je knihovnice na malé vesnici důležitá?

Zda jsem pro lidi jako knihovnice „důležitá“, to nevím. Snažím se jim být užitečná a prospěšná. Každý týden jezdím do jičínské knihovny a vyřizuji jejich požadavky, pravidelně aktualizuji webové stránky a organizuji různé besedy a přátelská setkání. Máme svůj okruh příznivců a to nejen místních. Dojíždějí za námi čtenáři i z větších vzdáleností. Přemele se ledacos.

- Ale nejsi jenom knihovnice, ale spíše kulturní osvětová pracovnice. Jaké akce se vám podařilo zorganizovat? Kdo se zajímavých lidí u vás vystupoval? A koho bys ráda k vám ještě pozvala?

Poslední velká akce se konala v sobotu 23. ledna 2016. Společně s obecním úřadem, jmenovitě starostou Vítkem Svobodou, jsme uspořádali slavnostní odpoledne spojené s uvítáním nové knihy z pera historika a archiváře Karola Bilka. 3. díl Malých dějin Sobotecka, slovník osobností Kdo je kdo v dějinách Sobotecka a Dolnobousovska, obsahuje 2 300 hesel osobností žijících i dávno zemřelých. Navzdory velmi nepříznivému počasí se zaplnil sál místního hostince do posledního místa. Sešla se řada velmi významných lidí, mezi vzácnými hosty jsme uvítali třeba i historika Prof. Roberta Kvačka a řadu dalších. Ráda vzpomínám na podobné velké setkání s vojenským historikem plukovníkem Eduardem Stehlikem. U příležitosti 95. výročí ukončení Velké války jsme

uctili památku padlých a zemřelých vojáků u dvou pomníků, které na Libošovicu máme. Zajímavá beseda a třeba i účast dobově oblečených vojáků zaujala a svým obsahem obohatila mnohé z nás. Velký zájem vzbudila beseda s bývalým mluvčím prezidenta Václava Havla, panem Etikou dr. Ladislavem Špačkem nebo nadšeným „četníkem“ Michalem Dlouhým, spoluvůrcem oblíbených televizních Četnických humoresek. Příjemné bývají i vernisáže výstav. Troufly jsme si s Evou i na pořádání koncertů v kostele a vzpomínkové setkání na Knihovnické týdny, které jsme společně s kolegyní Lenkou Dědečkovou kdysi organizovaly v Sobotce a zvaly na ně knihovnice z celé republiky.

I letos přijedou do Libošovic besedovat zajímavé osobnosti. Např. PhDr. Martin Kuna, náš přední archeolog a významný odborník na nedestruktivní archeologii. Špičkou ledovce je ve svém oboru i Doc. Milan Kálal, rodák z nedalekého Mladějova. Podruhé se přijede srozumitelnou řečí podělit o nové poznatky při výzkumech o hmotě a antihmotě a přiblížit svoje zahraniční cesty. Několik let cvičíme v Libošovic pravidelně jógu. I proto jsem pozvala na popovídání skvělou kuchařku ze Svatojánského Újezdu a sympatickou ženu Evu Francovou. K oblíbeným tématům našich setkání patří i různá regionální historická bádání. V předstihu než vyjde knížka, uspořádáme besedu s Ing. Jaroslavem Egertem, autorem oblíbené a vyhledávané knížky Mlýny na Žehrovce. Jeho zájem tentokrát zaujaly pivovary, kterých bývalo v našem okolí hodně.

Jsem pravidelnou posluchačkou rozhlasu, Dvojky. Když tam slyším někoho dobře a moudře promluvit, hned bych takového člověka k nám pozvala. Setkání s chytrými, na stejnou strunu naladěnými lidmi, to je velké obohacení. Přináší důležitou a nezbytnou energii, inspiraci a chuť dále se těmito aktivitám věnovat.

- A co ty, jaká jsi čtenářka? A máš vůbec čas na čtení? Kdo patří k tvým oblíbeným autorům?

Bez knih a čtení si neumím svůj život představit. Samozřejmě jsou v životě období, kdy se čte více a kdy skoro vůbec. Když jsou malé děti, člověk chodí do práce, manžel dálkově studuje vysokou školu, to se toho opravdu moc nepřečte. V současné době je to paráda. Ráno nemusím vstávat na budík, a tak když se brzy probudím, čtu si. Nebo v noci, pravidelně ale s knihou usínám. Jako knihovnice považuji za určitou povinnost mít alespoň trochu přehled, abych mohla našim čtenářům kvalifikovaně nabídnout tu správnou četbu. Snažím se stále sledovat dění na knižním

trhu. Zapisuji si knižní typy z rozhovorů zajímavých osobností v rozhlase i našich přátel. Měla jsem v životě velké štěstí poznat osobně řadu spisovatelek, spisovatelů, výtvarníků či hudebníků, lidí s širokým rozhledem a zkušenostmi. Mám mezi nimi řadu přátel, se zájmem stále sleduji jejich tvorbu a činnost. Odjakživa ráda čtu životopisy, historickou literaturu a také pohádky. S přibývajícím věkem je mě bližší a bližší básník Fráňa Šrámek. V poslední době spolupracuji s básníkem Českého ráje Josefem Brožem.

- A máš nějakou knížku, ke které se stále vracíš? Já osobně mám rád Švejka.

Stále dokola čtu hlavně pohádky. Celý svůj knihovnický život jsem ráda pracovala s dětmi a pohádkové knížky byly vlastně mým pracovním nástrojem. Jsem také čtoucí babička. Postupně, jak našich pět vnoučátek dorůstá, čteme stále dokonala prověřené tituly. Nepřestávám se bavit u Werichova Fimfára, Čapkova Pejska a kočičky, pohádek Zdeňka Svěráka, bát se i radovat u klasických pohádek Boženy Němcové nebo Karla Jaromíra Erbena.

- Jak rodina přijímá všechny tvoje aktivity? A co je pro tebe nejlepší relaxací?

Naštěstí mám dobré rodinné zázemí. Velkou podporu jsem měla vždy ve svých rodičích. S manželem jsme se seznámili 1. září 1959 ve škole v Libošovicích. Jak sám s oblibou říká, je „dobrák od Kostí“. A to musím po 43 letech společného života potvrdit. Máme spolu nejen dvě dcery, ale i řadu společných zájmů a přátel. Ted' v důchodu chodíme i společně cvičit jógu. Náš život je vrchovatě naplněn vnoučaty, spoustou krásných knih, hudbou a zpěvem /dcera Veronika Vildmanová je zpěvačka a často v oblasti Českého ráje koncertuje), krásnou přírodou, která nás doslova obklopuje. Ve čtyřgenerační rodině je největší relaxací asi ticho. Pak samozřejmě procházka v přírodě, práce na zahrádce a domácí zvířata, ale i příjemné setkání s dobrými přáteli a širokou rodinou. Jako rozená organizátorka se snažím dávat lidi dohromady a když se to povede, mám z toho opravdu radost.

- Cestuješ ráda? A kde bys chtěla žít, kdyby nebyly Malechovice?

Chut' cestovat jsem měla odjakživa. Jako docela malá jsem chtěla být průvodčí ve vlaku, abych mohla pořád někam jezdit. Jak stárnu, víc a víc

si vážím svého domova a našeho kouzelného Českého ráje. S oblibou provádím zájemce méně známými místy a raduji se z jejich nadšení a obdivu ke krásám našeho kraje. Stačí vyběhnout u nás na kopec, posadit se na lavičku a kochat se pohledem na Trosky, Kozákov, Vyskeř, Ještěd, Tábor, Bradlec či Kumburk a západní část Prachovských skal. Nebo popojít do údolí k říčce Žehrovce, k Podsemínskému mlynu, na Nebák či Prokopským údolím na Kost a do Plakánku. Co jméno, to samostatná krása.

O tom, zda bych chtěla žít jinde, nepřemýšlím. Myslím si, že staré dobré přísloví „Kde se kdo zrodí, tam se i hodí“ platí v mém případě dokonale.

- Blíží se dovolené, koukáš se na Humprecht, rybník Nebákov máš, co by kamenem dohodil, prostě žiješ v Českém ráji. Na co bys nás do tvého rodného kraje pozvala?

Krásná procházka nebo i projížďka na kole je Podtroseckými údolímí. Z Borku pod Troskami až do Malechovic k železniční zastávce je doplněna informačními tabulemi. Krásný rozhled je od kapličky sv. Anny na vrcholu kopce Vyskeř. Jednou ročně 26. července se tam od 18 hodin koná mše. Nejen při této příležitosti si lze tuto pěkně zrekonstruovanou, známou pověstí opředenou památku prohlédnout. Ráda provázím návštěvníky také po Sobotce. Dobře udržované roubené chaloupky dodávají městečku pod Humprechtem starobylou atmosféru. Mám ráda podloubím lemované sobotecké náměstí s kašnou a krásným sousoším. Raduji se z dokonale opraveného Šolcova statku. Novotou svítí i městu patřící budovy základní a mateřské školy, jakož i sousední zdravotní středisko. K oblíbeným cílům řadím samozřejmě zámek Humprecht. Za zastavení stojí Šrámkův dům s expozicí připomínající Fráňu Šrámka a jeho ženu Milku, rodný dům básníka se sídlem knihovny, sobotecká cukrárna a za městským úřadem opravená pozoruhodná stavba s názvem Dům pod půlměsícem.

110 let přiváží na lesní zastávku Malechovice vděčné návštěvníky a obdivovatele náš vláček. Je jen škoda, že je jízdní řád rok od roku méně příznivý k cestování.

Shrnuto a podtrženo – jak je psáno v poslední sloce básně Malechovice:

„Krajina Českého ráje ve strunách slunce tady hraje a zpívá zemi krásné, milované.“

Děkuji za rozhovor.

Václav

Jiří ŠANDERA: UŽ ZASE TLÁPU DO KALUŽE

Osamocný pasažér František vystoupil. Letmo přehlédl známá místa, nasál vůni rodného kraje. Vydal se svým směrem vstříc domovu. Čeká ho tam někdo?

Vál příjemný podzimní větřík. Nastavil mu nos, čelo i líc a ucítil omamnou vůni. Ta vůně mu cosi připomíná. Co to jen může být? Rozbušily se mu spánky. Ze všeho se mu hlava točí. Slyší rány jako když bičem práskne kočí. Ne, to nejsou rány bičem, to jsou vzpomínky. Vyrojily se náhle jako dopisy a pohlednice z poštovní schránky.

Tam stával včelín a v něm včelky pilné, teď tu stojí stromy – pevné a silné. Tamhle na tom políčku pod lesem oral soused s konikem – měl takovou postarší herku. Ano to bylo tehdy, to bylo kdysi, když v puse převaloval sisi, když cumlal hašlerku.

Zaslechl kdesi v dálce melodii. Ta je ale krásná! Zastavil se a vzpomíná. Odkud jenom přichází? Oči si cloní. Ta melodie přímo zvoní. To zvonička tence klinká, hned poznala z Řehče synka. Náhle cítí se jako za mlada. Jako by ho oslovila bohyně Lada. Nad ním modrá oblaka plavou a vzpomínky mu běží hlavou.

Dostal neodolatelnou chuť zapískat na prsty. Jen si tak trochu písknout. Dokáže to ještě? Hodí se to vůbec k jeho věku? Ale proč ne. Nedočkavě strčil dva prsty do pusy, nadechl se a foukl. Ozval se silný hvízd. Foukl ještě jednou a znovu. Trochu se u toho zadýchal, ale výsledek byl skvělý, ba přímo neuvěřitelný. Tříkrát foukl a jako ozvěna se mu ozvala další čtyři hvízdnutí. Bdí nebo sní? Pohlédl nahoru k nebi. Vznášely se tam čtyři papíroví draci s dlouhými barevnými ocásky a od nich dolů na zem visely napjaté tenké provázky. Za provázky tahali kluci, výskali a pískali na prsty. Žádnému nevadilo, že jim do nich zebe. František se nemohl vynadívat na to, jak papíroví draci prorážejí nebe. „Škoda, že neumím létat jako ti draci nebo aspoň jako chmýří z pampelišek!“ pomyslí si.

Ještě chvíli pozoroval ty čtyři draky na obloze a čtyři tečky na poli a pak se vydal alejí topolů do rodné vízky. Déšť před chvílí poslal svoji navštívenku a zůstalo po něm na nerovné cestě několik kaluží těsně vedle sebe. Docela nepatrně se dotýkaly. Vypadaly jako rodinka, která se drží za ruce. Když byl František malý a vraceli se s klukama ze školy, pokaždé si vybral tu největší kaluž a tlápnul do ní. Přímo do jejího středu. Až se to všude rozstříklo. Věděl, že doma dostane vynadáno, ale troufнул si a udělal to.

František se zastavil a očima přeměřoval tu největší kaluž, jako když boxer v ringu odhaduje svého soupeře. Mohl si být jistý, že dnes mu nikdo

nevynadá, i kdyby si do těch kaluží třeba sedl, nebo kdyby se v nich vyválel, ale... Cítil, že mu chybí odvaha tlápnout si.

„Jestli to neuděláš, tak jsi srab,“ ozvalo se mu za zády. Ten hlas mu byl náramně povědomý. Někoho mu připomínal, někoho, koho moc dobře znal. Má se otočit? Váhal.

„Jestli to neuděláš, tak nejsi z Řehče, doktůrku,“ prohlásil druhý hlas, tentokrát malinko posměšně a s důrazem na slůvko doktůrku.

Má to udělat? Má si troufnout? Má ve svých téměř šedesáti letech s břískem a s dvěma kufry proběhnout tu obrovskou kaluž? Má se celý od hlavy až k patě pocákat? On doktor? On, jehož si považovali v Nové Pace a dlouhé roky dokonce i v Americe? Jeho návrat do rodné vesničky měl být přece důstojný. Chce si zde užít penzi a důstojně prožít konec svého docela úspěšného života. Chce uzavřít kruh. Zde se narodil a zde chce také zemřít. Ale ještě než se tak stane, hodlá v Řehči a v Bystřici otevřít zubní ordinaci. Chce sousedům, spolužákům a známým ukázat, co se ve své profesi za ta léta naučil. Hlavně těm, co se mu pošklebovali, že jde studovat, a taky těm, kteří mu radili, ať jde na zemědělků a vyškolí se na rostlináře nebo živočišnáře. Ale on měl svou hlavu a udělal si doktorát na zubařinu. Nelituje toho, i když ho poslední dobou stále častěji trápí bolavá záda i lokty a křečové žíly mu už roky zdobí jeho lýtka. To je daň za to, že nepokračoval v tradici, jak mu radil jeho táta, nebo možná za to, že se nestal traktoristou, jak mu doporučoval spolužák Milan Janata. Rozhodl se, že bude lidem koukat do pusy, zbavovat je bolesti a opravovat jim dentes incisivi, dentes canini, dentes premolars a dentes molars.

Spravovat chrup. To on umí. A dobře. To ještě hodlá nějaký pátek dělat. Ale skákat do kaluží? Copak se dočista zbláznil? Podíval se na sebe kritickýmá očima. Měl oblečený drahý kabát dle poslední pařížské módy, pod ním zbrusu nový bílý doktorský plášť a kalhoty s nažehlenými puky, jež téměř zakrývaly černé lakýrky. Náhle si uvědomil, jak asi komicky působí v tom městském oblečení tady na vesnici, kde žijí sami zemědělci, co znají jen vůni koňské koblíhy nebo nafty. Co tu vlastně chce? Patří sem vůbec ještě? Hodí se do tohoto světa zubař s duší básníka? Co tu pohledává stomatolog a spisovatel v jedné osobě? Jeho díla jsou známá ve světě, ale slyšel o některé jeho knize aspoň jeden jediný jeho spolužák? Četl někdo z této dědinky jeho povídky ze zubařského prostředí? Četl někdo jeho básně? Asi těžko.

Znovu se zahleděl pod nohy. Z kaluže na něj provokativně zírala jeho silueta. Má to udělat? Má si troufnout? Má v šedesáti letech s břískem, pleší a s dvěma kufry v rukách proběhnout tu obrovskou kaluž? Má se celý od hlavy až k patě pocákat? Má se zesměšnit?

V hlavě mu probleskly dvě prohry z mládí, které se mu nepodařilo dosud vymazat z hlavy. Pokaždé naskočily, když mu o něco šlo. Jednou chytil v bráně a Kája Fousek z Oujezda mu dal banána z prostřed hřiště. Dodnes se mu ve vzpomínkách vrací ten padající balón do prázdné brány. To byla ostuda! Jindy, ještě když chodil do první třídy, napodobil mámin podpis a podepsal si domácí úkol. Ještě dnes slyší paní učitelku: „Kdyby to udělal Plecháč, ale ty Fando, to jsi mě zklamal!“

Ne, ne, tentokrát František zklamat nesmí. Teď rozhodně ne! Už se déle nerozmýšlel. Rozběhl se a tlápnul celou svou stokilovou váhou přímo doprostřed té největší kaluže. A znovu a znovu a ještě jednou. Všechno bláto vystřelovalo vysoko nad hlavu a padalo zpátky na jeho klobouk a kabát. Boty měl jaksepatří promočené, kalhoty mokré. Ale jemu to nevadilo. Ta sprška bláta a dešťové vody mu dodala sebevědomí. S tím blátem z něho spadly i obavy a všechna nerozhodnost. Byl to nádherný osvobozující pocit.

Za zády se mu ozval hurónský smích a uznalý potlesk. Otočil se. Půl vesnice a část fotbalového mančafu z mládí stálo před ním. Už je začal poznávat. Vždyť tohle je Lád'a Kuběna a támhle Martin Rabas, zvaný Panenka z Bystřice a ten v montérkách, to je přece Milan Janata.“

„Vítáme Tě doma Fanoušku, už jsi nám tu chyběl,“ culil se na něj pán zhruba v jeho letech, kterého František ne a ne poznat. Hrnul se k němu a potřásl mu rukou. „Dobrého zubáka potřebujeme jako sůl,“ přidal se prošedivělý chlapík, ukazoval mu dva chybějící špičáky, pak ho vzal přátelsky kolem ramen, lišácky zamrkal (tak jak to uměl jen Kája Fousek), zakřenil se a dodal: „Jo a taky potřebujeme někoho do brány!“

František věděl, že je doma mezi svými.

Použitá literatura:

V povídce jsou použita jména osob a použity a upraveny texty nebo části textů z povídky Václava France „František“

V povídce jsou použity a upraveny texty nebo části textů z knihy Václava France „Autogramy dětství.“